

[Elmquist.]

lighedsperioden. Jeg tror, det er et Supplement, som det vilde være heldigt at tilføje.

Det er klart, at der over for et Lovforslag som dette, der som sagt foretager en fuldstændig Ændring af de gældende Regler om Renten af Udlaan mod Pant i fast Ejendom, kan rejses megen Diskussion for og imod. Det har jo ogsaa været Tilfældet og vil formentlig tillige blive Tilfældet her i Tinget. Det hindrer imidlertid ikke, at man alt taget i Betragtning maa indrømme, at det foreliggende Lovforslag byder paa Fordele fremfor den nuværende Ordning, og at Forslaget absolut indeholder fastere og klarere Linier for Anbringelse af Laan i fast Ejendom, baade for Skyldner og Laan-giver. Men det udelukker ikke, at man paa enkelte Punkter — saadan som jeg har givet Udtryk for det her — maaske kunde ønske yderligere Ændringer, saa at Loven kunde blive endnu bedre, altsaa efter *min* Opfattelse.

Mit Parti kan imidlertid ud fra den Betragtning, at Lovforslaget skaber fastere og klarere Linier, at det vil betyde en Forbedring i Forhold til det nuværende, og at det indeholder mange udmærkede og gode Tanker, give det vor Tilslutning, idet vi ønsker, at det Maal, den højtærede Minister har tilstræbt ved den foreslaaede Ordning, maa kunne naas.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling i det høje Ting.

Axel B. Lange: Det foreliggende Lovforslag har jo været til langvarig og sikkert grundig Behandling i det andet høje Ting, og det er der ikke noget overraskende i, da Lovforslagets Gennemførelse vil betyde Brud med en aarhundredgammel Tradition, den, at der sættes en bestemt Grænse for Rente af Udlaan i fast Ejendom, en Grænse, som skulde gælde i en Tid, hvor Pengene var billige, og i en Tid, hvor det modsatte var Tilfældet. Grænsen skulde gælde for de sikreste Førsteprioriteter og f. Eks. for Tredie- og Fjerdeprioriteter, selv om de var meget yderligt placeret. Meningen med disse Bestemmelser har naturligvis været at beskytte Laantageren, som man gaar ud fra altid er den svageste Part og derfor har Krav paa Beskyttelse. For øvrigt lever vi jo i en Tid, hvor Folk, der skal udlaane Kapital, ikke kan siges at være særlig stærke, naar de vil udlaane deres Penge paa et nogenlunde solidt Grundlag. Det kan vel nok være tvivlsomt, om man i det hele

taget er i Stand til ved Lovbestemmelser som de gældende eller de foreslaaede at yde Laantageren Beskyttelse af større Værdi, og det kan være tvivlsomt, om det ikke var det bedste at lade Forholdene ordne sig i Frihed med den Begrænsning, som indeholdes i Aagerlovgivningens Bestemmelser. Men jeg gaar ud fra, at dette vil hverken Rigsdag eller Regering, og jeg skal derfor ikke opholde mig mere derved.

Under Behandlingen af Lovforslaget i Folketinget i forrige Samling gjorde der sig en usikker og man kan maaske sige en kølig Stemning gældende, der maatte give en den Opfattelse, at Lovforslagets Skæbne var tvivlsom. Og det var ikke underligt, for hvis der har hersket megen Utilfredshed med den gældende Ordning, vil der sikkert ogsaa blive megen Kritik over for en kommende. Naar Folketingsudvalget alligevel enstemmigt har sluttet sig til Lovforslaget med de i Folketinget gennemførte Ændringer, der jo ikke rører ved Hovedprincippet, maa jeg tage det som Udtryk for, at man gennem den indgaaende Behandling, Lovforslaget har været underkastet, er kommet til det Resultat, at det er ønskeligt at forlade den gældende Ordning, og dette kan jeg fuldt ud tiltræde. Det har vel været saaledes, at den af Loven fastsatte Rente-grænse kun undtagelsesvis har været benyttet. Regelen har været, at man har givet Dispensation til at benytte en højere Rente og derudover ladet Forholdet ordne sig gennem Kursen. Man er tilbøjelig til i disse Tider at stirre sig blind paa den nominelle Rente, medens det er den effektive Rente, der i Almindelighed bliver afgørende for Laantageren. Man har vel ogsaa i Folketinget ladet sig vejlede af de Udtalelser, som er indhentet fra en Række Institutioner og Organisationer, der, selv om de giver Udtryk for højst forskellige Synspunkter, dog indeholder mange gode Vink, som det er naturligt at Lovgivningsmagten beskæftiger sig med.

Man kan vel sige, at Lovforslagets Hovedprincip er dette, at den nominelle Rente og den effektive Rente fremtidig bør ligge meget nær hinanden, og at det, man kalder for Kurstab, skal være saa minimalt som muligt. Der har i Kreditforeningskredse og i Grundejerkredse altid gjort sig to modsatte Anskuelser gældende; en, som gik ud paa, at man ved en lav nominel Rente kunde holde Renteniveauet nede, og en anden, som gik ud paa, at man skulde have en saa høj nominel Rente, at det blev muligt at afsætte Kasseobligationer til en Kurs, der laa meget nær Pari, for saa i et